

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА»**

**КАФЕДРА ОБРАЗОТВОРЧОГО І ДЕКОРАТИВНО-ПРИКЛАДНОГО
МИСТЕЦТВА ТА РЕСТАВРАЦІЇ**

САМОСТІЙНА РОБОТА

НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Спеціалізація 3. «МАЛЯРСТВО»

Для спеціальності 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво,
реставрація»

Освітня програма «Образотворче мистецтво»

Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти

Автор : Сандюк В.С.

Затверджено на засіданні кафедри
образотворчого і декоративно-
прикладного мистецтва та реставрації
№ 1 від “01” серпня 2019 р.

Івано-Франківськ
2019

1. ВСТУП

Малярство як одна з найважливіших фахових дисциплін підготовки майбутнього художника, розвиває вміння відображати навколишнє середовище малярськими засобами.

Метою викладання навчальної дисципліни «Спецкурс «Малярство» є формування естетичного смаку і розвитку художніх здібностей студентів для створення станкових творів за композиційними законами, вивчення технічних і художніх можливостей живописних матеріалів, а також створення можливостей для фахового розвитку студентів відповідно до вимог сучасної системи освіти та умов сьогодення.

Загальні компетентності:

- здатність до самостійного пошуку необхідної інформації при виконанні конкретних завдань;
- вміння аналізувати, обирати та творчо застосовувати відповідні наукові методи і художні засоби в художній діяльності;
- спрямованість на розкриття особистісного творчого потенціалу та самореалізації.

Фахові компетентності:

- здатність використовувати у практичній діяльності досвід світового та вітчизняного мистецтва, методів та авторських прийомів провідних художників-живописців;
- володіння навичками роботи живописними матеріалами.

Практичні навички й вміння:

- вміння створювати композиції, використовуючи закономірності живописних виражальних засобів;
- володіння різними прийомами та способами живописного відтворення природи, а також створення творчих композицій;
- опанування практичними навичками роботи живописними техніками.

Основними *завданнями* вивчення дисципліни «Спецкурс «Малярство» є:

- поглиблення теоретичних знань та практичних навичок закономірностей композиційної побудови станкових творів мистецтва;
- вивчення теоретичного підґрунтя сприйняття кольору як важливого психологічного чинника та невід'ємного компонента композиційної площини;
- формування теоретичних та практичних навичок роботи зі складним композиційним компонуванням живописних творів;
- поглиблення теоретичних знань про термінологію, основні історично сформовані і сучасні техніки та прийоми малярства;

- оволодіння практичними навиками роботи техніками живопису, особливостями технологічного виконання і властивостями живописних матеріалів.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні

знати:

- особливості станкового живопису як виду образотворчого мистецтва; витоки та розвиток станкового живопису; теорію стилів, напрямів і течій малярства; творчість видатних українських художників-живописців минулих століть і сучасний стан живопису в Україні та за її межами;
- професійний термінологічний апарат; базові знання з техніки та технології роботи основними матеріалами станкового живопису;
- принципи побудови та колірною вирішення зображення відповідно до видів, матеріалів і технік станкового живопису;
- технологічну послідовність виконання живописного твору; методика виконання акрилового та олійного живопису.

вміти:

- застосовувати у практичній роботі теоретичні основи станкового живопису, закони побудови композиції, технологічні особливості матеріалів, сучасні та класичні техніки і прийоми станкового живопису;
- створювати високохудожні композиційні твори, що відповідають сучасним вимогам освіти;
- стилізувати зображення при розробці власних творчих зображень;
- працювати з різними видами художніх матеріалів при створенні композиційних ескізів;
- дотримуватися технологічної послідовності при створенні живописних робіт;
- використовувати у практичній діяльності досвід світової та вітчизняної шкіл станкового живопису, методів та прийомів провідних майстрів.

2. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Однією із важливих складових вивчення спецкурсу у системі фахової художньої підготовки є самостійна робота студентів. Під час навчального процесу вона сприяє активізації засвоєння студентом творчих навичок.

Мета самостійної роботи – сприяти якнайглибшому засвоєнню студентами знань з дисципліни Спецкурс «Малярство», ознайомити їх з основним термінологічним апаратом, основними методами роботи в техніці живопису.

Методичні рекомендації щодо забезпечення самостійної роботи дають можливість студентам глибше ознайомитися з практичними навиками виконання творів в матеріалі, які не були винесені на лекційні або практичні заняття. Вони передбачають опанування в повному обсязі навчальної програми та формуванню самостійності як особистісної риси та важливої професійної якості, сутність якої полягає в умінні систематизувати, планувати та контролювати власну діяльність.

Завданням самостійної роботи студентів є засвоєння певних знань, умінь, навичок, закріплення та систематизація здобутих знань, їх застосування при виконанні практичних завдань.

Самостійна робота студентів з дисципліни Спецкурс «Малярство» становить приблизно 2/3 часу, необхідного для виконання основної освітньої програми з урахуванням рекомендацій Міністерства освіти та науки України щодо кількості годин аудиторних занять на тиждень. Зміст самостійної роботи визначається навчальною програмою дисципліни, методичними матеріалами, завданнями викладача.

У ході вивчення дисципліни студенти знайомляться з теоретико-методологічними засадами, метою і завданням навчального курсу. В процесі викладання дисципліни в студентів повинно формуватися творче мислення та вміння самостійно аналізувати, створювати станкові творчі композиції, набути навички роботи в різних техніках малярства, оволодіти технологічними прийомами роботи різноманітними художніми техніками. Методичні рекомендації щодо забезпечення самостійної роботи з дисципліни Спецкурс «Малярство» спрямовані на те, щоб дати студентам знання теоретичних основ, а також застосування ними здобутих знань, вмінь і навичок на практиці.

3. СТРУКТУРА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Змістовий модуль «Малярство» образотворчому мистецтві.	
1	Тема 1. Опрацювання рекомендованої літератури. Виконання замальовок.	20
2	Тема 2 Декоративна композиція «Натюрморт осінній» стилізоване вирішення. <i>Формат: 50x60; матеріал: акрил.</i>	50
3	Тема 3. Трансформація натурального природного мотиву в стилізоване вирішення. Замальовки.. <i>Формат: 40x50; матеріал: картон, полотно; акрил, темпера.</i>	50
	Змістовий модуль 2. Водорозчинні матеріали	
	Тема 4. Опрацювання рекомендованої літератури. Виконання замальовок.	20
	Тема. 5. Серія етюдів пейзажного або архітектурного мотиву свого міста.	50
4	Тема 6. Творча композиція на тему урбаністичного пейзажу. Декоративне стилізоване вирішення. <i>Формат: 40x50; матеріал: картон, полотно; акрил, темпера.</i>	40
	Змістовий модуль 3. Олійний живопис.	
5	Тема № 5. Декоративна композиція «Місто моє рідне», «Моє рідне село». <i>Формат: 40x50; матеріал: акрил, олія.</i>	90
6	Тема 2. Замальовки інтер'єрів. Декоративне вирішення того ж пейзажного мотиву в стилізованому ключі (відбір, узагальнення, колористична цілісність, тональна єдність). <i>Формат: 40x50; 50x60; матеріал: картон, полотно; акрил, олія.</i>	90
7	Тема 3. Виконання малофігурної композиції.. Натуралістичний підхід етюдного характеру або декоративне образне узагальнення. <i>Формат: 40x50; 50x60; матеріал: картон, полотно; акрил, олія.</i>	70
8	Тема 4 Підготовка до диплому	90
	Разом	570

4. РЕКОМЕНДОВАНІ ПІДРУЧНИКИ І НАВЧАЛЬНІ ПОСІБНИКИ

1. Гренберг, Ю. И. Технология станковой живописи / Ю. Н. Гренберг. – Москва : Изобразительное искусство, 1982. – 320 с.
2. Жердзицький, В. Живопис. Техніка і технологія / В. Жердзицький. – Харків : Колорит. – 2006. – 327 с., іл.
3. Киплик Д.И. Техника живописи / Д. И. Киплик. – Москва : СВАРОГ и К. – 2002. – 357 с. : ил.
4. Никодеми Г. Б. Техника живописи. Инструменты, материалы, методы: практические советы. – М. : Эксмо, 2004. – 144 с.
5. Одноралов Н. В. Материалы в изобразительном искусстве : пособие для учителей / Н. В. Одноралов. – М. : Просвещение, 1983. – 144 с. : ил.
6. Сланский Б. Техника живописи : живописные материалы / перевод с чешского М. С. Гольдштейн. – М. : Изд-во Академии художеств СССР. – 1962. – 379 с.
7. Смит Р. Настольная книга художника. Оборудование. Материалы. Процессы. Техники / перевод с английского В. А. Нефедова. – М. : Астрель, 2004. – 384 с. : ил.
8. Штаничева, Н. С., Живопись / В. И. Денисенко – Москва : Академический проект, 2009. – 271 с.

Додаткова література

1. Авсиян О. Композиция картины и сбор материала к ней // Художник - №7 – 1960
2. Беда Г.В. Основы изобразительной грамоты – М., 1981
3. Волков Н.Н. Восприятие картины – М., 1976
4. Волков Н.Н. Геометрия и композиция картины // Искусство - №6 – 1975
5. Григорьев С.А. О композиции в живописи. Школа изобразительного искусства – 1963 – том VI
6. Гнеденко Б.В., Сорин Я.М., Славин М.Б. За советом в природу – М.: Знание, 1977
7. Кибрик Е.А. Объективные законы композиции в изобразительном искусстве. Вопросы философии – 1966 - №10
8. Козлов Н.Г. Композиция – М., 1968
9. Костенко Т.В. Основы композиції та тримірного формоутворення – Харків, 2003
10. Как построить композицию и перспективу / Серия: начинающему художнику – М.: Издательство «Астрель», 2002
11. Томский Н.Ф. О композиции в скульптуре. Школа изобразительного искусства – 1963 – Том VI
12. Фаворский В.А. О рисунке, о композиции – Фрунзе, 1966
13. Шорохов Е.В. Основы композиции – М., 1979
14. Как построить композицию и перспективу / Под ред. Т. Минеджян – Балашиха, Московская обл.: «Астрель», 2002
15. Костенко Т.В. Основы композиции – Харьков, 2003